

IGU palkitsi Mandelan ja uudisti sääntöjään Durbanissa

Kansainvälisen maantieteen unionin IGU:n aluekongressiin elokuun alussa Etelä-Afrikan Durbanissa osallistui 800 vierasta. Määrä on afrikkalaisittain ennätyksellinen. Esitelmissä käsiteltiin erityisesti Afrikassa ajankohtaisia kysymyksiä, sillä huomattava osa puhujista oli afrikkalaisia.

Kokouksen yhteydessä palkittiin **Nelson Mandela**, Etelä-Afrikan entinen presidentti ja tunnettu ihmisoikeustaistelija. Mandelalle myönnetty Planet and Humanity -mitali on IGU:n korkein kunnianosoitus sellaiselle henkilölle, joka on merkittävä tavalla edistänyt maantieteen asemaa tai järjestön päämääriä, mutta joka ei ole maantieteilijä. Jo iäkäs Mandela otti mitalin vastaan pirteänä. Hänen terävä, hauska ja maantieteellisesti tavattoman ytimekäs kiitospuheensa hiljensi kongressin avajaisyleisön täydellisesti – ja ansaitsi raikuvat suosiosoitukset.

Saman palkinnon ovat aiemmin saaneet Norjan entinen pääministeri ja WHO:n nykyinen pääjohtaja **Gro Harlem Brundtland** (1996), Yhdysvaltain varapresidentti **Al Gore** (1996), Ranskan valtioneuvoston jäsen, ministeri **Christian Pierret** (2000), Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeusasiain komissaari, irlantilainen **Mary Robinson** (2000) ja intialainen professori **M. S. Swaminathan** (2000).

Osaa IGU:n säännöistä muutettiin Durbanissa järjestön ylimääräisessä yleiskokouksessa. Päätökset olivat yksimielisiä.

Työryhmät (study groups) poistettiin säännöistä kokonaan ja ryhmistä muodostettiin komissioita. Näin päästiin eroon tarpeettomaksi käyneestä jaosta ”kahden kerroksen väkeen” ja työryhmien työn keinotekoisesta jatkamisesta pelkkää nimeä vaihtamalla.

Kansainvälisen maantieteen unionin IGU:n presidentti Anne Buttimer on juuri luovuttanut Planet and Humanity -mitalin Nelson Mandelalle järjestön Etelä-Afrikassa pidetyssä aluekongressissa. (Kuva: Exhibition Photos)

Komissioiden hallintoa uudistettiin siten, että aikaisempi jako täys- ja kirjeenvaihtajajäseniin poistettiin ja kaikki komissioon ilmoittautuneet ovat nyt ”jäseniä”. Komissiota johtaa kymmenhenkinen ryhmä (*steering group*), jonka kokoa voidaan tarvittaessa kasvattaa maantieteellinen edustuksen ja sukupuolijakauman tasapainon turvaamiseksi.

Nämä ja muut, vähäpätöisemmät muutokset olivat ensimmäinen osatavoite IGU:n moneen kertaan paikkailtujen sääntöjen yksinkertaistamisessa ja uudenaikaistamisessa. Tästä sovittiin järjestön

nykyisen hallituksen aloittaessa työskentelynsä elokuussa 2000.

Tel Aviv vaihtuu Cairnsiksi

Lähi-Idän poliittinen tilanne on vaivannut IGU:n hallitusta, sillä seuraava aluekongressi vuonna 2006 on ollut määrä järjestää Tel Avivissa. Ongelma ratkesi israelilaisten omasta aloitteesta: sikäläisen Kansalliskomitean pyynnöstä Tel Avivin aluekongressi siirretään vuoteen 2010 Durbaniin kokoontuneen yleiskokouksen suostumuksella. Vuoden 2006 kongressin järjestää Australian Cairns, joka aikaan hävisi äänestyksessä Tel Aviville. Lisätietoa saa kongressin kotisivulta IGU:n kotisivun yhteydestä osoitteesta <www.igu-net.org>.

Tukea Afrikkaan

Kongressi osoitti, että monissa Afrikan maissa tehdään hyvin korkeatasoista tutkimusta, vaikka ai-neelliset resurssit ovat usein niukat. Monille matka kansainväliseen kongressiin maanosan ulkopuolelle on taloudellisesti mahdoton. Esimerkiksi geoinformatiikasta ollaan hyvin perillä, vaikka laitteet ovat monin paikoin vaatimattomia ja ohjelmistolisenssit harvassa. Internet-yhteyksiä kaivataan paljon enemmän. Ongelmaa yritetään lievittää IGU:n *Partnership*-ohjelmalla, johon Suomikin osallistuu kaikkien maantieteen laitosten voimin. Aiheesta antaa lisätietoja ohjelman Suomen-koordinaattori, dosentti **Taimi Sitari** Turun yliopiston maantieteen laitoksella (taimi.sitari@utu.fi).

MARKKU LÖYTÖNEN
*Maantieteen laitos,
Helsingin yliopisto*